

Υπογλώσσιο #85 – ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Εισαγωγή

Τελος Ιουλίου 2013!

Οι προνομιούχοι πάνε ΔΙΑΚΟΠΕΣ, όσοι μπορούν και η τσέπη τους αντέχει. Έτσι λέξη, και οι συναφείς έχουν την τιμητική τους.

Μερος πρώτον - Διακοπή

Σημασία

Διακοπή είναι λύση της χρονικής συνεχείας ενός συμβάντος.

Στον πληθυντικό **οι διακοπές** είναι το σταμάτημα επί ημέρες της εργασίας χάριν αναπαύσεως και αναψυχής. Η κανονική άδεια.

Παράδειγμα

Φέτος δεν θα πάω διακοπές, έχω μείνει στον άσσο!

Ο κ. Διευθυντής λείπει σε διακοπές επικοινωνήστε με την γραμματέα του

Ετυμολογία

Από το αρχ. Ελλ. Ρήμα κύπτω = κτυπώ και κατ επέκταση τεμαχίζω.

Παθ. Άπτομαι = κτυπιέμαι από όπου ο **κοπετός** ΦΡ «θρήνος και κοπετός» επειδή αυτός που θρηνεί κτυπάει το στήθος του (κύπτετε).

Μεταφορικός σημαίνει υπερασπίζομαι μετά σφοδρότητας πχ. Δήθεν **κύπτετε** για τα εθνικά συμφέροντα αλλά μάλλον αποβλέπει στις μίζες.

Δες υπογλώσσιο #12 – Ανάγκη και κόψιμο.

Υπογλώσσιο #85 – ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Αναφορές

Τι κύπτεις

Συνώνυμα

Κτυπώ

Δέρνω

Κρούω

Βαρά

Σταματώ

Ηρεμώ

Σύνθετα από το κύπτω

Ανακόπτω

Αποκόπτω

Διακόπτω

Περικόπτω

Συγκόπτω

Ξεκόβω

Παράγωγα

Κοπάζω

Ηρεμώ. Όποιος κτυπηθεί μετά ηρεμεί, για αυτό εξ άλλου τον κτυπάνε. Λέμε όμως κόπασε ο αέρας, η τρικυμία, η θαλασσοταραχή, η βροχή.

Κόμμα

Κομμάτι, τμήμα, του κοινοβουλίου. Το κομμάτι του κόμματος λέγεται σέκτα ο οπαδός του σεχταριστής και είναι κατάπτυστος και συχνά υποψήφιος διαγραφής ή δυσμένειας.

Κομμάτι

Τμήμα ενός πράγματος η έργου (πχ. Μουσικό κομμάτι). Συνήθως εννοούμε σπάνιο κομμάτι, δυσεύρετο, πολύτιμο. Σαν επιθετικός προσδιορισμός: λίγο. Πχ. Δες μου κομμάτι ψωμί. Δουλεύει για ένα κομμάτι ψωμί.

Κομμάτια

Αυτός που μιλεί με κοφτές φράσεις. Ορθά κοφτά.

Κόμματος

Μεγεθυντικό του κομμάτι. Γυναίκα σπάνιας καλλονής.

Υπογλώσσιο #85 – ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Κομμός

Συνώνυμα κοπετός

Κοπή

Φάση της δημιουργίας ενδύματος κόψε-ράψε.

Κόπανος

Υποκόπανος

Δεν είναι ο υφιστάμενος του κόπανου ο υπό-ανόητος όπως πχ υπολοχαγός. Αλλά το κοντάκι του τυφεκίου.

Κοπανάω

Κτυπώ, συνήθως με τον κόπανο. Μτφ. Υπολαμβάνω τα ίδια και τα ίδια κατά τρόπο μονότονο που θυμίζει γουδί. Πβλ φρ τι είναι αυτά που μου κοπανάς; Αυτός το γουδί-το γουδοχέρι: μου Κοπανάκι τα ίδια και τα ίδια.

Κόπος

Ο κάματος η κούραση, η καταβολή των δυνάμεων και αμοιβή. Πβλ ρ τι κάνει ο κόπος σου. Πάρε αυτά για τον κόπο σου. Μη μπαίνεις στον κόπο.

Κοπιάζω

Κουράζομαι.

Κοπτοραπτης

Κόψη

Κόψιμο

Καφεκοπτείων

Νεόκοπος

Ρινοσκόπια

Ωτοσκόπια

Υπογλώσσιο #85 – ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Υπογλώσσιο #85 – ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Μέρος δεύτερον – Συνώνυμα

Απόδραση

Δραπέτευση συνήθως από φυλακή, λέγεται όμως και αυτή η λέξη για προσωρινή διαφυγή από αγχώδη και επίπονη εργασία. Γίνεται προτάσσει Ταξιδιωτικών Γραφείων.

Λέγεται και η λέξη για προσωρινή διαφυγή από αγχώδη και επίπονη εργασία. Γίνεται προτάσσει Ταξιδιωτικών Γραφείων.

Αποχώρηση

Εθελουσία απομάκρυνση από κάποιο χώρο μάλλον όμως μόνιμη. Το ουσιαστικό **αποχωρητήριο** δεν είναι σάλπισμα* αλλά χώρος όπου αποχωρεί **προσωρινά** κάποιος για να χέσει. Το ρήμα αποχωρώ δεν χρησιμοποιείται με αυτή την σημασία. Χρησιμοποιείται το συνώνυμο αφοδεύω.

- * Όπως τα εγερτήριο, προσκλητήριο, σιωπητήριο. Στο αποχωρητήριο όμως δυνατόν να ακούονται σαλπίσματα, ιδία αν αφοδεύων έχει καταναλώσει όσπρια.

Δραπέτευση

Σημασία

Λαθραία διαφυγή από την φυλακή ή την αιχμαλωσία, χωρίς φυσικά πρόθεση επιστροφής από μέρους του δραπέτη. Η συνηθέστερη τελευταίως γίνεται δι ελικοπτέρου (βλ. Κολιοκωστας κλπ.

Λέγεται όμως και αυτή η λέξη για **προσωρινή** διαφυγή από αγχώδη και επίπονη εργασία. Γίνεται προτάσσει Ταξιδιωτικών Γραφείων.

Ετυμολογία

Από το αρχ. Ρήμα διδρασκω όπως και το απόδραση

Συνώνυμο

Απόδραση

Διάλειμμα

Σημασία

Ενδιάμεση απουσία από κάποια δραστηριότητα.

Διαφέρει από την παραίτηση ή την περάτωση με την έννοια ότι μετά το πέρας του διαλύματος η δραστηριότητα συνεχίζεται.

Υπογλώσσιο #85 – ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Ετυμολογία

Από το λείπω = απουσιάζω, δεν παρίσταμαι

Συνώνυμα

Το μη εγκεκριμένο, το άνευ άδειας διάλειμμα λέγεται κοπάνα, ή σκασιαρχείο

Κοπάνα

Σημασία

Η κοπάνα.

Βλέπε σκασιαρχείο

Ετυμολογία

Από το κοπανημα, το κτύπημα της πόρτας που κάνει αυτός που φεύγει

Παράγωγα

Κοπανατζής

Αυτός που καθ' εξιν, καθ' υποτροπή απουσιάζει, που την κάνει κοπάνα.

Περιφράσεις

Θα την κάνουμε κοπάνα

Θα την κοπανήσουμε από τα Θρησκευτικά

Θα την κάνουμε κατσικά

Από το τουρκικό κασιρμακ *kasirmak* =δραπετεύω και επίδραση από τα αιγοπρόβατα που ξεφεύγουν και σκαρφαλώνουν σε δυσπρόσιτα μέρη.

Λακῶ

Σημασία

Τρέχω για φύγω προσωρινά.

Περισσότερα στο λ. [λακίς](#) του ΕΝΔΥΜΑ

Σκασιαρχείο

Σημασία

Αρχικά σήμαινε αδικαιολόγητη ολιγόωρη ή ημερησία απουσία από το σχολείο ή μάθημα.

Αργότερα η λέξη χρησιμοποιείται για την άνευ άδειας απουσία από την εργασία.

Υπογλώσσιο #85 – ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Παράγωγα

Σκασιάρχης

Ο Δράστης του σκασιαρχείου.

Φράσεις

Ο Γυμνασιάρχης του 2^{ου} Γυμνασίου Πάνος Λ. Πάτρας υποδέχονταν τους καθ'εξιν σκασιάρχες με το ειρωνικό σχόλιο «τον βρήκατε εύκολα τον δρόμο κύριε;»

Βλ. [Των Δασκάλων μου οι σκιές](#)

Υποχώρηση

Αποχώρηση αλλά και παραχώρηση της θέσης σε άλλο. Συχνότερα με μεταφορική έννοια: αλλαγή απόψεως. Ενέχει και την έννοια του υποκύπτω.

Φυγή

Στη δημοτική **φευγιό**. Αποχώρηση. Αν όχι μόνιμη είναι διακοπή μακράς διάρκειας. Από το ρ φεύγω. Πβλ. [Αριστ. Βαλαωρίτη – «Η Φυγή»](#)

Λοιπά συνώνυμα

Συνήθως με μονιμότητα

- * Μεταναστεύω
- * Αποικώ
- * Μετακομίζω
- * Απέρχομαι